

Megjelenik reggeli és esti kiadásban; tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, felévre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy órára 1 ft. — Az esti kiadás külön kúldesért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., fél-évre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy órára 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLozSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KOZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse-ol. Zeitungs-Agent.

Nyiteltéri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

A balatonfüredi szeretetházra

adakoztak a kolozsvári rom. kath. főgymnasium igazgatóságához letett 616-ik számú adakozási iven:

A VI-ik osztály tanulói közül adakoztak gyűjtő Gnsztafi Endre s. k. 6. osztályfőnök. Hajnal Árpád 2 ft, Benel János 80 kr, Liska János 50 kr, Bruszt Gyula 50 kr, Roska Pál 10 kr, Schönn Ferencz 20 kr, Pap Simon 10 kr, Voith Manó 10 kr, Ráduly Antal 20 kr, Muresán János 20 kr, Orell Lajos 20 kr, Szongott János 30 kr, Krecsun János 10 kr, Hosszu Pompejus 20 kr, Pap Emil 20 kr, Marosán György 20 kr, Lestyán József 10 kr, Bóltresz Gergely 20 kr, Kósa Árpád 20 kr, Orbay Mátyás 20 kr, Farkas Géza 20 kr, Oláh Antal 10 kr, Miklós Lajos 10 kr, Szedlák János 5 kr, Hosszu Emil 20 kr, Fovian Antal 20 kr, Huza Pál 10 kr, Kovács Antal 10 kr, Máté József 20 kr, Pap János 10 kr, Hermann Gula 10 kr, S. J. 10 kr, Tamás János 10 kr, Kádár Lajos 5 kr, összesen 8 ft 30 kr.

Az erdélyi kir. biztostól. 549. eln. 1871. K. B.

Addig is, míg az erdélyi sajtóviszonyoknak alkotmányos szellemben való rendezése eszközölhető leend, belügyminiszter ur ő nagyméltósága igazságügyminiszter ural egyetértve, az erdélyi részekben ideiglenesen még fennálló 1852-dik évi május 27-én kelt sajtótrendszabály 3-dik §-át oda találta módosítandónak, hogy:

„A lap kiadója a kiadással egyidejűleg a lap egy példányát az illető hatóság rendelkezésére bocsátani tartozik.“

Erről a nemes hatóság elnökségét folyó hó 25-én 560 eln. szám alatt kelt belügyministeri intézkedésben szükséges tudomás végett oly felhívással értesitem, hogy a mennyiben hatósága területén időszaki nyomtatványok megjelennek, az említett módosító rendelkezések haladéktalan életbe lépésére iránt a megfelelő intézkedéseket a z o n n a l megtenni sziveskedjék.

Kolozsvárt martius 28-án 1871.

Gr. Péchy.

Hazai gondolatok a zürichi tó partján.

1871. márt. 21. Tekintetes szerkesztő ur!

Annyiszor zörgetek ajtaján, hogy végre türelmét kitalálom egészen meríteni és szépen becsukja előttem az ajtót,*) vagy úgy tesz velem, mint ama híres humoru Voltaire, ki ötlet minden találkozás alatt kérdésekkel zaklatott szomszédjától csak úgy vélt megmenekedni, hogy már messzire, tehát a kérdést megelőzőleg, így szólott: „Uram, a mit ön tőlem kérdezni akar, én arról mit se tudok.“ Én untató kérdésekkel előállni nem akarok, s így az elutasításra sem szolgáltatok okot; hanem mégis bevallom egy hibámat és ez az: székely öszinteségem nem bír annyi eszélyességgel, hogy a mit érzek, s nemzetem javára czélszerű- és üdvösnek látok, egész nyíltan el ne mondjam.

A híres népnevelő Pestalozzi, látva népe tudatlanságát, ezelőtt száz évvel, így kiáltott fel: „Én tanító akarok lenni!“ A lelkes nevelő éppen szülőföldjén Zürichben talált legkevesebb elvi pártolókra, sőt minden lépten-nyomon igyekeztek őt kigunyolni. Az ő népnevelői magasztos elve száz év mulva szállta meg minden honfiat, s most, ha élne, vagy sirjából felkelhetne, a sokat szenvedett öreg, egész lelkesedéssel így kiáltana fel amaz evangéliumi Simeonnal: „Már örömmel halok meg, mert látták az én szemeim a z idvezítőt.“ Igen, most már láthatna teljes örömmel, a miért életét áldozta a népnevelést, azon ponton, hová ő lelkesedett buzgalmával emelni akarta.

Itt a Svájcban, s kiválólag Zürich-Cantonban, annyira népvérév vált a gyermek-nevelés, hogy sem szüle, sem gyám vagy iparos, kinél szolgálatban van a gyermek, őket semmi szin alatt az iskolától el nem vonják. Itt átértették, nemcsak, de végre is hajlották ama czáfollhatatlan igazságot: „A polgár előbb a társadalomé, mint az egyházé.“ Sok akadályt kellett legyőzniök, míg emberi s társadalmi hivatásuk e magasztalára emelkedhetek. Ilyen, legfőbb akadály volt az egyházi gyámkodás, melytől 1847-ben szabadultak meg teljesen a jésuiták elűzésével. Azóta haladtak oriai léptekkel oly gyorsan elő, hogy ma már Európa mielt népei között első helyen áll népnevelésük. De nem is csuda, mert e Kánton 32 □ mértföldjén (270,000 lakossal) míg egy évben a katonai kiadás 582,700 frankot, s az egyházakra 417,055 frankot fordít, addig, a legújabb statisztikai kimutatás szerint, iskoláira állami segélyt 1.038,300 frankot ad ki. S az által, hogy független az egyháztól a néposkola, sem nem vallástalan, sem erkölcsében meg nem romlott, sőt éppen mindkettőben erősebb lett a nép.

Ezen mindennapi tapasztalataim azon fájó kérdést támasztják bennem: vajjon hazámban a most szélesen elterjedt közönyösségnek okát ne a nép miveletlenségében keressem-e, vajjon első sorban kin fekszik a roppant felelősség, hogy tudatlan a nép? Igen könnyen és természetes uton rá jövök a kérdés megfejtésére. A nép miveletlen, mert ezer éves hazájában, az egyes halhatatlanok dicséretes kivételével, soha általánosan neveltetéséről gondoskodva nem volt. Az a kis fény, mely az egyházból sugárzott ki az iskolákra, nem az életnek, csupán az egyháznak nevelt, midőn a gyermek fogékony lelkébe elégnék tartotta, ha mélyen beolthatta: ki volt az első ember? stb.

Hát még a hol ezzel volt megtoldva: csupán azon vallás üdvözt, melynek te vagy tagja; neked örök üdvösség, más vallásbelieknek örök kárhozat lesz jutalma, stb.

Itt egészen más utat követnek a gyermekek vallásos nevelésében; 6—9 éves koráig, tehát három tanéven át, a gyermekvilágból merített kised erkölcsi elbeszélésekkel ébresztik fel bennök korán a vallásos és erkölcsi érzést. A társadalomból vett jeles példák elbeszélésével öntik fogékony lelkükbe a vallás iránti tisztelést. Jól tudom én, hogy találkozik hazámban is elég tanító, kit Pestalozzi fennidézett szavai lelkesítenek, de óriási az akadály, mi előttök áll; szegényen vannak fizetve, nem függetlenek az egyháztól.

Az első elég ok arra, hogy magokat ki nem képezhetik, a második elég ok arra, hogy a „szentrégia“ felül ne emelkedhessenek. S most midőn van népnevelési törvényünk, mely a legmiveltebb államok e téreni törvényénél semmivel sem áll hátrább, nemcsak közönyösség, hanem egyenesen a nép ellen elkövetett bűn szűkebbül felekezeti féltékenységből akadályozni, hogy ne vállalassék a nép valódi idvezítőjévé.

Itt a nép éppen az által, hogy illő képzettséggel bír, buzgóbb keresztényen, áldozatkészebb mind egyháza, mind iskolája javára.

A mi népiünkél is ezt érnök el, mert van fogékonysága minden jóra, nemestre, ha Pál Péter egyaránt kezébe ragadná azt a zászlót, melyre nagy betűkkel van felírva: Ez alatt él sz ó h magyar, e nélkül elvéssz, ha néped nem egyet akar. s. l.

A „Telegrafulu Romanu“

és a

királyföldi egyetem municipium rendező javaslata.

+ A Királyföld jövő rendezésénél, úgy az illető törvény megalkotásánál, mint annak életbeléptetésénél irányadó főszempontok: hogy az új municipális rendszer a főbb elvekben ugyanazonos legyen az egész ország törvényhatóságaira nézve már meghozott törvénnyel, vagy is: a jogegyenlőség kívánalmainak, a népképviselői alkotmány szellemének megfelelően; másfelől: hogy számba vevén hazánk e területének sajátosságait, sok század által megszentelt s részben democraticus szokásait — a Királyföld vegyes ajku népességének méltányos igényeit kielégítse, románt, szászt és magyart egyaránt megnyugtasson: az elsőt a jogok nagyobb mértékében részesítse, a szászokkal pedig a korszerű alkotmány és valódi önkormányzat áldásai feledecsék az idő és korszellem által és miatt tarthatlanná vált régi, nekik becses kiváltságok elvesztését.

A dolgokat e szempontból vizsgálva, meglehetős súlylyal bír a román mérsékelt párt organumának e tárgyban napvilágot látott legújabb nyilatkozata.

A „Telegraf. Rom.“ márt. 26-ki 21-ik számában „Beszéljünk valamit az egyetemről“ czim alatt következőleg nyilatkozik:

A magyarok azért fogadták volt el az oktoberi diploma szük alapját, hogy azon idővel felépíthessék az alkotmány egész erődét. Az egyetem utolsó maradvány Erdély autonómiájából. Ha a magyarok példáját követik, azt lehetett volna várni az egyetemi követektől, hogy minden törekvésök és buzgalmaikat oda irányozzák, hogy „visszaszerezze az ország autonómiáját, megvetvén lábukat az egyetemben, s felhasználván a resolutio, előterjesztés, felírás, kérelmezés jogát.“

Hanem a „Telegraf. Rom.“ ennyit nem várt tőlük, tudva, hogy tagjai részint Bécsből, részint Pesttel összeházasodtak. Ámde azt már föltette az egyetemről, hogy véleményadásra szólíttatván fel a kormány által, oly javaslatot terjesztend a kormány elé, mely megfeleljen a királyföldi népesség kívánalmainak, s a jogok és kötelmek megosztásában a szabadság és jogegyenlőség elveinek; azt várta, hogy a municipális és községi törvény legyen igazságos és szabadelvű; minden más törvény nem

kielégítő s a kormánynak is kell valamit adnia arra, hogy a „a nép legyen kielégítve és jusson jó állapotba.“

Azonban az egyetem három törvényjavaslatot készített, egyik drákóibb, mint a másik; a nép régi jogait meg akarja nyírni, de a kötelmekből nyakára taszítja az oroszlan-részt, egyen sem könnyít. A kisebbségben levő román követek mit sem vihettek ki, oda kelle csatlakozniok az ó- vagy az ifjuszászokhoz vagy Zaminerhez.

Miért nem volt a románoknak egy Zaminerjük? Diogenes majdnem három hó óta keresett egy román Zaminer-t, a ki oda dobott volna az egyetem zöldsztalára egy valóban igazságos és szabadelvű javaslatot, hogy megtanulhatták volna belőle a románok, az idegenek és a kormány „mit akarnak a románok.“

Nem a mi feladatunk az egyetemi többség munkálatait a „Telegraf“-al szemben védelmezni, annál kevésbé, mert ha ezt az egyetem csekély módosításokkal véglegesen el is fogadta, annak még át kell esni a felelős magyar kormány rostáján; s ha még ezután is maradna benne konkolymag, azt bizonyval gondosan és tapintatosan kiválogatja a magyar parlament, hol nemcsak a román ajku képviselők, de mások is szót fognak emelni a királyföldi népesség jogai, érdekei mellett. Nagyon téved tehát a „Telegrafulu“, midőn abból, hogy az egyetemben nem dobott egy román Zaminer egy negyedik javaslatot a zöldsztalra, így következtet: „így tehát nincs más tét, melyen kívánatunkat nyilváníthatnók“ — t. i. a románok.

A magyar parlamenten kívül ott van a szabad sajtó. Ugyan mi gátolja a „Telegraf“-t abban, hogy a Királyföld új municipális szervezetét illetőleg el ne mondhassa szíve szerint azt, mit a román nép óhajlásának vél, hisz. Szerintünk ez ép a mérsékelt román párt organumának kötelessége, valóban megfizető feladat, érdemes a publicistai toll használatára. Ne higgye a „Telegraf“, azt, mintha egy parlamentarista felelős kormány ignorálna, ignorálhatná azt, mit a saját nemzetük javáért buzgolóködő publicisták egy ily fontos kérdésben elmondani szükségesnek látnak, elodázhatlan kötelességnek tartanak.

Különben is az egyetemi többség munkálata korszerű alakra van fektetve, s koránt sem zárja ki a javító módosításokat; másként nem szavazhatnak, nem szavaztak volna mellette az ifjú szászokkal a román és magyar ajku egyetemi küldöttek. Főbb vonásaiban is a jog és méltányosság, s a szabadelvű önkormányzat elveit vette zsinormértékül. Például: nem kíván egy szász privilegiumszerűleg szászok által választott Comest; megbövíti a királyföldi törvényhatóságok és községek autonómiáját, az önrendelkezési jogot saját belügyeikben, melyek intézésére ők a legilletékesebbek, leghivatottabbak; nem bénítja meg a municipiumokat egy landtagszerű egyetem és bureaucratic comitiatus javára, hanem főleg csak is a közvagyon kezelésére utalja e gyakran igen nagyra törő testületet; stb. stb. — mindezek eléggé jelzik azt, hogy a románok méltányos kívánalmai beilleszthetők az egyetemi többség munkálatainak keretébe, a mint-hogy be is fognak azok oda illesztetni — minden esetre. Azért hát csak ki bátran azzal, mi szívóket nyomja, mert: a néma gyermeknek anyja sem érti szavát.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten márt. 29. 10 óra — p. délelőtt. Érkezett Kolozsvárra márt. 29. 11 ó. 26 p. d. e.

Páris, márt. 28. A forradalmiak közül husz bizottsági tag választott meg; kormányelnök valószínűleg Blanqui lesz; az új választott mairek kihirdetendik a commune (községe) megalakítását.

A poroszok engedélyt kértek a Thiers kormánytól Páris megszállására, de elutasították.

Versaillesben Saisse tenger-nagy százezer ember vezényletét átvette.

Legújabb táviratok.

Páris, márt. 26. este. A központi bizottmányoknak egy proklamatioja tudatja, hogy küldetése be van végezve, és helyet ad az újonnan választottaknak. Chanzy tábornok szabadon bocsátott, és Saissevel Versaillesba érkezett. A republikánus baloldaliak gyűlése azt határozza,

hogy mindaddig támogatandja a kormányt, míg annak eljárása köztársasági.

Páris, márt. 26. Ma történtek meg a helyhatósági váiasztások, melyek kedvezőleg ütöttek ki és kezkeskednek a rend helyreállításáról; ellenben a versaillesi kormánnyal való egyetértésre nincs kilátás.

A National jelenti, hogy Algirban a fölkelés a legnagyobb kiterjedésben van és a marokkói határtól a tunisi határig terjed. A hatóságok 80,000 embert kérnek a lázadás elnyomására.

Brüsszel, márcz. 27. Az „Etoile“ jelenti Párisból 25-ről: a központi bizottság a chatilloni redout megszallását elrendelte. A poroszok megszállták Charenton-t és Romainville erődt segyverzik. A vasárnap éjjeli conflictus alkalmával, mely Ducrot csapatai és a déli erődet megszállott felkelők között történt, több lázongó Versaillesba vitetett mint fogoly.

London, márcz. 27. A „D. N.“ egy párisi sürgönyt hoz 26-áról, mely jelenti: a forradalmi párt győzelme teljes; a választásoknál a többség biztosítva van részére, Saisset és a mairek lemondása ezt még fokozza; a mozgalom a hét folytán minden nagy városra ki fog terjedni s a kormány helyzetét tarthatlanná teend. — A „Times“ jelenti Párisból: Vinoy tábornok nem tágit, miszerint Páris ellen menjenek.

A „Wolf-féle iroda“ Versailles-ból 24-ről jelenti: A Mont-Valérien nincs a fölkelők kezében. — A versailles-i kormány 480 fogatos ágyúval, s 83 mitrailleuse-el bir. — Az ottani kormánykörök hajlandók még 14 napig várni, hogy vajjon a fölkelés nem enyészik-e el magát, mielőtt komoly támadáshoz fognának.

Berlin, márt. 26. Egy párisi közlés szerint Gambetta Spanyolországban lenne. A párisi városházán kihirdetett, hogy minden tolvaj agyonlövetik. Rothschildra új 2 millió sarcz vettetett ki. Bitseh várát a német csapatok e hó 23-án újra megszállták.

Berlin, márcz. 27. A „Nordd. Zig.“ helyreigazítja Schlossheimnak a párisi központi bizottmányhoz intézett iratát. Schlossheim ezeket mondá: A német csapatok ezután is békésen és teljesen passiv fogják magukat viselni. Egyébiránt ezen eljárás nem diplomatiai, hanem tisztán katonai. Frigyes Károly hg. távollétében Voigt-Rhetz viszi a főparancsnokságot Franciaországban. Fransecki Strassburg parancsnokává nevezetett ki.

Berlin, márcz. 27. A „Kr. Ztg.“ arra figyelmeztet, hogy a Franciaországban létesített újabb rendelkezések csupán a béke-előzeteknek megfelelőleg tettek.

Berlin, márt. 27. Az országgyűlés mai ülésében először olvastatt az alkotmány terv. Schultze indítványt jelentett be. Az Elsass és Lotharinga jövőbeli állására vonatkozó törvényjavaslat ezeket mint a birodalom közvetlen részeit a császár kormánya alá helyezi. A német birodalom alkotmánya 1873. jan. 1-jével lépend ott hatályba; addig a kormányzat a nevezett tartományokban, a szövetségtanács közreműködése mellett a császár által vitetik. Elsassi terület résznek Bajorországba keblezése felől szó sincsen a törvényjavaslatban.

Bukurest, márt. 26. Hírszerint a fejedelem ki nyilatkozta, hogy nem marad meg, ha csak diktatósággal nem ruháztatik fel, a rendellenességek leküzdése végett. A kamara legközelebbi ülésében, a németek elleni demonstratio feletti vita folytatában heves jelenetek fordultak elő.

V-ik közlemény

a székelykereszturi unitárius középtanoda tovább építésére befolyt segélyadományokról.

A „Kolozsvári Közlöny“ 1869-ik évi 61- és 62-ik számaiban tett IV-ik közlemény óta építészeti pénztárnok martonosi t. Pálfi Sándor ur keze ala a következő kegyes adományok folytak be: (Folytatás.)

Építési anyagokban: Vargyas nemes községe a már adott és közölve is volt 26 szekér mérszen felül újolag adott 15 szekér meszet, szekérét 20 vékájával számítva; Zetelaka nemes községe adott 60, hatvan szál fenő-gerendát, szenterzsébethi Lukács Imre ur adott és be is szállított 400 darab téglát.

Fogadják a kegyes adakozó, illetőleg gyűjtő biztos urak hálás köszönetét e sorok írójának a szóban forgó tanintézet nevében.

A VI-ik közlemény legtovább ez év september hónapjában okvetlenül meg fog — emberi számítás szerint — történni, a mikoron a hátrálékok is — ha lesznek — a lehető részletességgel közzé fognak tétetni, valamint az is, hogy mely gyűjtő biztos urak hatásköréből mennyi a hátrálék.

Közzé fognak tétetni tovább ez alkalommal ugy nagyjából, kivonatilag az építkezésre tett kiadások is, az összeállított és a maga rendjén illetékes helyre juttatandó számadásokból.

Teljes tisztelettel és bizodalommal kerjük fel tehát a népnevelés szent nevében mind az ígéret tevő, mind pedig a gyűjtő biztos urakat — a kiket illet — hogy

igéreteik, illetőleg megbízatásuk szentségét és fontosságát szem előtt tartva: annak legtovább a jövő szeptember közepéig eleget tenni sziveskedjenek.

A begyűlt pénz — a gabonaigéreteket is az illető legközelebbi piacon pénzre téve — nagyobb körű építő bizottsági elnök méltóságos Dániel Gábor urhoz szolgáltatandók be.

Es végül legyen szabad még egy jámbor óhajlást kocszátatnunk: Vajha egy tagnak se hiányoznék a jövő VI-ik közleményben a neve, illetőleg adománya, a ki a székes-keresztúri gymnasium iránt vagy egy vagy más tekintetben, a multakból vagy a jelenben hálára van kötelezve! Vajha áthatná őket ebben a részben az angliai és amerikai tanulóknak dícséretesen ismert háláértéke és ebből kifolyó áldozatkészsége; vajha közelebből a nagyborosnyai ev. reformatus község nemes példája megdöbbentőleg és gyújtólag hatna órájuk! annál is inkább, mert az építkezés teljes bevégezésére még legalább is 1500, mond: egyezer ötszáz o. értékű forintra okvetlenül szükségünk lenne.

Az építő bizottság nevében
Székely-Keresztúr, márcz. 15-én 1871.

Marosi Gergely m. k.
igazg.-tanár és építő bizotts. tag.

U. I. Nagyon is helyén valónak tartom, hogy a fennebbi közlemények mellő kiegészítése gyanánt még ugyancsak gymnasiumunk javára tett két becses adományt, illetőleg tényit juttassak a nyilvánosság elé a mint következők:

Vallás- és közoktatásügy- ministeriumi titkár mls Buzogány Áron ur 153 darabból álló becses könyvgyűteményt volt szives ajándékozni a gymnasium könyvtárának.

Helybeli ügyvéd tks Daraghy Mihály ur 100 frt alapítványt tett gymnasiumunk számára, hogy annak évenkénti kamatja egy szorgalmas és jó erkölcsi magaviseletű tanulónak a nyári közvizsgák alkalmával az illetékes bíróság ítélete folytán kiadassék. — Egyszersmind azt a szives ígéretet is birjuk nevezett ügyvéd urnak, hogy a gymnasium netaláni pereit — ha arra felszólítatik — minden díj nélkül kész örömezt folytatandja.

Fogadják mindketten hálás köszönetét az érdekelt intézetnek, szives és mások által is követésre vajmi méltó jószágukért!

M. G.

UJDONSÁGOK.

N. t. évnegyedes előfizetőinket kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mielőbb megújítani, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetési föltételek 1871-re:

9 hónapra 1871.	apr.—dec.	8 ft.	—	kr.	o. é.
Félévre	apr.—sept.	5	„	50	„
4 hónapra	apr.—jul.	3	„	80	„
Évnegyedre	apr.—jun.	3	„	—	„
2 hónapra	apr.—maj.	2	„	—	„
Egy óra	aprill.	1	„	—	„
Az esti kiadás külön küldésért a vidékre:					
9 hónapra 1871.	apr.—dec.	1 ft.	10 kr.	o. é.	
Félévre	apr.—sept.	—	80	„	„
4 hónapra	apr.—jul.	—	60	„	„
Évnegyedre	apr.—jun.	—	40	„	„
2 hónapra	apr.—maj.	—	30	„	„
Egy óra	aprill.	—	20	„	„

A „Kol. Közl.“ szerkesztősege.

— A képviselőház huszonötös bizottsága, mely az első foku törvényszékek helyeinek meghatározásával van megbízva, mart. 16-án ülést tartott. A bizottsághoz beérkezett kérvények öt előadónak adtak át, kik megbízattak, hogy a kérvényekről minél előbb tegyenek jelentést. Ezenkívül a bizottság elhatározta, hogy a megyék által tett beküldött észrevételeket figyelembe veszi, a mennyiben azok a legközelebbi idő alatt érkeznek be. A törvényhatóságok e szerint saját érdekében fognak cselekedni, ha munkálataikat már közelebb, legfeljebb 1—2 hét alatt beküldik; — különben javaslatokat a bizottság nem veheti figyelembe.

— A magyar koronaórséget a napokban állítják ismét helyre. Az órség ötven emberből fog állni; ruházatjuk vases nadrag, veres dolmány és sárga eszma lesz. Kalapjuk: Mátyás korabeli, sastollal. Dolmányuk és mentéjükön zsinorzat helyett csattok lesznek s kardjuk hegyes. A ruházat gonddal van kiállítva.

→ A Jókai pár csütörtökön (30-án) a déli vonattal, Prielle Kornéliá, Szigligeti Ede, Szerdahelyi Kálmán, Feleki Miklós és Bogdanovich Krisztina pedig ugyanaz nap este érkeznek Kolozsvárra. Mindnyáján ünnepélyes fogadtatásban részesülnek; a színházi választmány részéről titkár Sándor József és László József személyében egy küldöttség fogja várni az érkezőket az indóháznál. Megemlítjük, hogy a Jókai pár a nemzeti szállodába, a többiek pedig a Biasini szállodába helyezkednek.

→ A színházi jubileum emlékére arany, ezüst és réz érmetek fognak veretni, minthogy azonban megrendelések nem történtek még korán, csak pár hét múlva készülnek el. Kapcsolatosan ezzel megemlítjük, hogy titkár Sándor József, a színházi választmány megbízásából ez alkalomra egy röpiratot készít, mely színházunkat érdeklőleg érkekes adatokat tartalmazand.

→ Színházunk 50 év előtti megnyitása emlékünnepélyén, ápril 2-n drámai előadás lesz. Jókai ünnepelt írónk „Szigetvár vértanu“-ja kerül színre, melyben Anna szerepében Jókainé fog fellépni. Sz. Mátrai Laura Marit, Kovács Gyula Szélimet személyesítendő.

→ A színházi jubileum alkalmából szombaton (ápril 1.) szingligeti jutalmat nyert „Bajusz“ című vígjátéka kerül színre, melyben az ünnepélyre lejtött fővárosi művész-vendégeink közül közreműködnek: Prielle Kornelia: Thunseld; Szerdahelyi Kálmán: Koltai; Feleki: Várközi és Bogdanovich Krisztina. Babet szerepekben. A színi előadást megelőzőleg a kar énekelni fogja Bertha Sándor új magyar himnuszát, zenekísérettel, melyet jeles karmesterünk Jakobi hangszerelt; Kovács Gyula szavalja a Szász Gerő által írt prologot, végül egy nagy tableau 3 szakaszban. Ez utóbbiban részt fognak venni Néb Mari és Göde István, mint a kik színházunk 50 év előtti megnyitásokor is működtek.

→ Említettük volt, hogy a színházi jubileum alkalmával a helyárok fel lesznek emelve. Ez uttal még hozzáteszük, hogy közép-páholy 10 frt, felső- és első-közép 8 frt, felső-páholy 6 frt, erkélyszék 2 frt, zártszék 1 frt 50 kr, földszinti álló hely 80 kr, a karzaton számozott hely 1 ft, állóhely 60 kr.

— A színházi jubileumra a karzaton két sor számozott ülőhelyet rendeznek be, 1 fiával, melyekre előjegyezhetni a színházi irodában.

— Haynald Lajos kalocsai érsek az Újvidéken létesítendő nőnevelőre tízezer forintot ajánlott fel.

— A kolozsvári sétatér-egylet a közlebbi vasárnap (ápril 2-n) délelőtt 11 órakor a városház nagytermében közgyűlést tart, a melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja az igazgató-választmány. Kolozsvárt, martius 29-én 1871.

— Fegyverek a honvédség számára. A m. kormány a budai „Local Corr.“ értesítése szerint a pesti fegyvergyárral szerződést kötött 200,000 Wärd-féle hátultöltő fegyver szállítása iránt. A gyár kötelezte magát, hogy évenként 25,000 fegyvert szállít, az egész mennyiséget tehát nyolcz év alatt állítja ki.

→ Jótékonycezlő előadás. A mult vasárnap Gyaluban a francia sebesültek és károsultak javára színielőadással egybekötött zeneestélyt rendeztek, mely minden tekintetben jól sikerült.

— A honvédségi kezelő tisztek intézményének behozatalát célzó javaslat legfőbb szentesítés végett már öt felsége katonai irodájában van, és nem sokára életbe is fog lépni. A kezelőtisztek a többi tisztekkel egy rangban fognak állani, szintén honvédegyenruhát viselnek, de öv nélkül s a tisztek fele fűdahnagy, másik fele hadnagyi rangban álland.

→ Ujabbán is fölmerül a hír, hogy Oroszország fő-konsulnagot állít föl Pesten.

— A kolozsvári unitarius főtanodai ifjuság által kiadandó „Remény“ cz. zsebkönyv kiadó bizottsága tisztelettel kéri mindazokat, kik netalán e könyvre gyűjen, vagy aláírni sziveskednek, az előfizetési pénzeket folyó évi ápril 10-éig mulhatlanul beküldeni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok iránt tájékozhasssa magát.

→ Mikulicz Eugenia tyukszemmesző ugy halljuk már rövid időn elhagyja városunkat. Pedig az utcák szöglétlen és nyilvános helyeken kifüggesztett, pikans photographiával illusztrált reklámok után, a tyukszemtől kinzottak közül meglehet sokan óhajják, hogy minél tovább folytassa operatitit Kolozsvárt.

— Egy a magyar, német, rácz, horvát, oláh és több más nyelveket beszélő ifju, ki mint szakaszvezető egy lovas serezednél szolgált, szerzett tapasztalatokat, illő díj mellett ajánlkozik lovászmesternek. Az őt alkalmazni kívánók tisztelettel kéretnek levelüket közvetlenül hozzá „Balog A. u. p. Választ, Csomofája“ czim alatt küldeni.

— Magasan van az a zászló! Metz legmagasabb pontján, a székesegyház tornyának csucsán, még mindig ott leng a francia tricolor. A porosz parancsnok fűt-fűt ígér annak aki rászánná magát a nyaktörő vállalatra, hogy levegye a torony tetejéről a francia zászlót; ama francziák azonban, kik a multban e megbízatást teljesíteni szokták, „egyszerre elvesztették bátorságukat“, s nincs az a hatalom, mely képes volna őket rábírnia arra, hogy még egyszer felmásszanak a torony tetejére. A parancsnok már 30 tallér jutalmat ís tűzött ki, de hiában, a tricolor még mindig ott leng a szédlő magasan.

→ Kíssé zajos diplomatiai érintkezés. Münchenből írják, hogy azon díszebéd alkalmával, melyé a ottani olasz követ marchese Migliorati, fejedelme születésnapján adott, zajos jelenetek fordultak elő. Az olasz követ és az éjszaki német szövetség követé b. Werther között politikai véleménykülönbség következtében rendkívüli heves szóváltásra került a dolog, annyira,

hogy az illetők kiránták a galantério-kardot s a domestique-ok berohantak, hogy szükség esetén segítségére siessenek uroknak. A higgadtabb vendégeknek csak nagy nehezen sikerült a dühöngőket lecsillapítani. Ezek végre belátták, hogy semmiért csinálták a nagy hühöt, bocsánatot kértek egymástól s kezet szoritottak. Azlán jó étvágygyal dinéztek tovább, mintha semmi se történt volna. Csak jó az a diploma-gyomor.

→ Az ex-esászár magánvagyonát illetőleg azt írják, hogy Napoleon csak Olaszországban több mint 100 millió értékű jószágokkal bir; Eugenianak igen nagy földbirtoka van Spanyolországban; azonkívül pénzeik helyezvék el Angliában, Észak-Amerikában és Oroszországban, ugy, hogy Napoleon vagyonát mintegy 800 millióra becsülhetni. Ha ehez számítjuk még Napoleon herceget, Matild hercegnő, Morny vagyonát, kerek számmal 1200 milliónyi összeg jön ki, mely Franciaországra nézve elveszett. — A németek jól gazdálkodtak a háboru alatt, de jól gazdálkodnak a háboru után is; francia lapok írják, hogy a megszállott földrészekből minden „értékes“ holmi utban van Németország felé, sőt azt mondják, hogy Thiers, — ki tudvalevőleg Versaillesban azon termekben lakik, melyekben Vilmos császár tartózkodott, — kénytelen volt újra beburorozni a helyiségeket, mert az értékesebb tárgyakat, a melyek az épületben álltak, Németországba vitték.

(Neecrolog.) A m.-vásárhelyi ref. Főtanoda és Soós József h. ügyvéd megilletődve tudatják közös gyámújuk Moos István első éves jogásznak, hosszas szenvedés után, folyó hó 22-én, délután 2 órakor, élete 20-ik évében történt kora halálát. Nyugodjanak békében porai! M.-Vásárhelyt, 1871. márcz. 22-án.

Nemzeti színház. Csütörtökön, márczius 30-án „Faust.“ Opera 5 felvonásban.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyilttér.

9—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebésztudor, szülés és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14 sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

1212
420

Hirdetmény.

A maros-ujvári hajófa raktárban lévő, s alább kimutatott szelvény anyagok eladása végett az ottani m. kir. sóbánya hivatalnál f. év május 1-50 napján délelőtt zárt ajánlatot egybekötött nyilvános árverés fog tartatni, melyben részt venni felhivatnak mindazok, kik arra a törvények s az országos alkotmány értelmében alkalmasak.

Az árverezésre kijelölt szelvény — anyagok.

megnevezése	hosz-sza	széles-sége	vastag-sága	száma	egyes ára		összes értéke
					frt	kr	
fenyő hajódeszka	12	15	3	1000	6	05	6050
	11	15	2	1000	4	30	4300
	9	15	2	2000	3	30	6600
	8	15	2	1000	3	—	3000
	3 1/2	15	2	4000	1	15	4600
	2	15	2	3000	—	70	2100
együtt				12000			26,650

A kikiáltási ár minden deszkaneműre nézve annak fenn kitett összes értéke, melynek 10 százaléka teszi egyszersmind a bánátpénzt.

Az ajánlat tételhetik ugy az egyes, mint az összes deszkákra nézve, és az eladás elfogadható ár mellett szabad kézből is megengedtetik, de fentartatik a kincstárnak azon jog, hogy saját belátása szerint az egyes vagy az összes ajánlatokat, vagy pedig utóbbiaknak csak egyes tételit elfogadhassa.

Az árveréshez hozzá szollani kívánók tartoznak az előbb említett 10% bánátpénzt vagy készpénzben, vagy pedig magyar vasúti földhitelintézeti avagy földtelehermentesítési kötvényekben, melyek a letétel napjának tőzsdé értéke szerint számítatnak és vétetnek be, az árverezési bizottmányának átadni.

Zárt írásbeli ajánlatok is 50 krrs bélyeggel, és az ígért összegnek megfelelő 10% bánátpénzzel — készpénzben vagy árfolyam szerinti fenn kitett értékpapirokban — ellátva az árverés megkezdéseig f. é. május hó 1-50 reggeli 9 óráig elfogadtatnak Maros-Ujvárt, és azok e felirat alatt „ajánlat a m.-ujvári deszkákra“ f. é. április hó 25-ig közvetlenül a m. kir. pénzügyminiszterium iktató hivatalához is benyújthatnak.

Ezen írásbeli ajánlatokban a deszkaneműk, és az azokért — ajánlott pénzüszvegek belükkel és számmal kiirandók, és nem szabad benne oly záradéknak előfordulni, mely a jelen hirdetmény föltételeivel összeütközésbe jó.

Az árverezésnek bevégezése, illetőleg az árverezési bizottmány által elfogadhatók-nak nyilvánított ígéretek kihirdetése után a letett bánátpénzek vissza adatnak, és csak azok bánátpénzei tartatnak vissza, kiknek szó- vagy írásbeli ígéretei, s ajánlatai részben vagy egészben elfogadtatnak.

A vevők értesítetvén ajánlatuk elfogadásáról, köteleztetnek az általuk ígért és az árverési bizottmánytól fentartás nélkül elfogadott összes értéket 14 nap alatt készpénzben letenni, vagy pedig árfolyam szerint becsámított állam papirokban biztosítani, mi ha megtróttént, a vett deszka mennyiség, melyet vevő fél felolyta alatt elhordani köteles, az illető vevőnek szabad rendelkezésére fog átadni: ellenkező esetben pedig a deszkák kiszolgáltatása megtagadtatni, a vétel megsemmisítetni, és a letett bánátpénz a kincstár javára megtartatni fog.

A magy. kir. bányai igazgatóságtól.
Kolozsvárt 1871 martius hó 16-án.

2—3 (108)

106.

II.

Hirdetmény.

Az alóli bizottság megindítja a II-dik magy. királyi államsorsjátékot, melynek egész tiszta jövedelme Ö Felségének l. k. elhatározása folytán az 184% évből rokkantát vagy munkaképtelenné lett honvédek segélyezésére van szánva.

Ezen sorsjáték 4336 nyerőszámot tartalmaz; a nyeremények főösszege:

240,000 forint;

köztük az első főnyeremény 100,000 forinttal, a második főnyeremény 20,000 frittal, két nyeremény 10,000 frittal, kettő 5000 forinttal, tíz 1000 forinttal, husz 500 forinttal, egyszáz 100 frittal, kétszáz 50 frittal és négyezer 10 forinttal.

A húzás visszavonhatlanul

1871. évi június 30-án

Budán az alóli bizottság által fog eszközöltetni.

Egy sorsjegy ára 2 frt 50 kr.

Sorsjegyek kaphatók: az államsorsjátéki bizottságnál (kamara-épület), a lotto-, adó-, só- és postahivataloknál, a gőzhajó- és vasúttállomásokon és minden nagyobb városban létező egyéb sorsjegyárulók közlegeknél.

Budán, 1871. márczius 15-én.

Magyar királyi állandó államsorsjátéki bizottság.

Motusz Alajos,

m. kir. osztálytanácsos.

Nem hivatalos.

(110) 1—1

Alóli bizos által közhirrététek, hogy 1871. martius 30-án délelőtt 9 órától kezdve a külső-magyarutca végén Zsigmond Elek-féle hizalóban lévő 90 darab hizott ökor nyilvános árverezés utján, készpénz lefizetése mellett, együtt vagy egyenként el fognak árvereztetni.

Hilbert Károly,
végrehajtó bizos.

ELEGANS FÉRFI-ÖLTÖNYÖK

legújabb minta szerint, a finomabb izlésnek megfelelőleg gyorsan készítettnek

„KLEIN D.“

úriruha-divattermében, Pest, dorottya-utca

7. szám a.

A legújabb és legjelesebb bel- és külföldi divatkelmékben gazdagkészletben, a legszolidabb kiszolgáltatás ugy mint a legutányosabb árak azon kellemes helyzetbe jutatnak, a t. cz. úriközönség minden kíváncsainak teljes megelégedésére megfelelhetni.

7—* Levél általi rendelések gyorsan intéztetnek el. (52)

4—6
A Németország első gyógyászati testületétől megvizsgált s a magyar cs. kir. helytartóság által kitűnő használatára végett szabadalmazott

es úgyo les

mindennemű esűz, köszvény, tagnyílalás, mell, hát és gerinczféjás, lábszűz, fejeszűz, dagadt részek, podagra, marjulások és oldalnnyilalások ellen, biztos sikerrel mint első gyorsan és biztosan gyógyító-szer. 1 nyaláb 4 frt 5 kr, kettős nyaláb nehéz tájdmak ellen 2 frt 10 kr o. é.

párisi általános ragasz

Buron doctortól, mindenféle seb, geny, daganat, tyúkszem és fagy ellen. Egy tégely használati utasítással 35 kr. Egyedül valódi minőségben kapható: Kolozsvárt Engel J. gyógyszer-tárában, és Wolff János urnál gyógyszerész Kolozsvárt.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

levél általi úton gyógyít a nehézkör valódi orvosa Dr. Killisch O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse Nr. 45. Eddigélé 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (9) 30/3 119—156